A. 1845. N°. 55.

Javasche Courant.

Woensdag, 9 July.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Paan den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, de volgende benoemingen, enz.

[redacted]

Paan den Luitenant der eerste klasse, de officier van [redacted], F. A. M. Schmitz.

[redacted]

BIJ VERZOEK EERVOL ONTSLAGEN:

Aan het lid der kommissie tot verbetering der Indische Zeekaarten, de generaal-majoor, directeur der genie, Jhr. C. van der Wijck.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

[redacted]

Op den [redacted] de resident van [redacted] en [redacted] de [redacted] plaatse, de openbare examina van [redacted], de *Openbare Examina der leerlingen*, en de uitreiking van eere- en aanmoedigingsprijzen, en van eervolle getuigschriften plaats gehad. Eenige bij deze gelegenheid opgekomene ouders, voogden en [redacted] ingezetenen, gaven, door hunne tegenwoordigheid, blijken van de warmste belangstelling in het onderwijs en de verstands-ontwikkeling van het aankomend geslacht.

Na voorafgegane, door de leerlingen wel uitgevoerde zangstukjes, werden de bedoelde aan het heil van Batavianasch jongd gewijde plegtigheden, in ieder der bovengezegde scholen, door de Heeren President en Vice-President der Hoofdkommissie voornoemd, het Lid van den Raad van Nederlandsch Indië, *Graaf van Hogendorp* en den Resident van *Batavia*, Jonkheer *Hora Siccama* geopend, met korte toespraken, waarbij dankbare hulde werd gebragt aan het Opperwezen, voor al de in het jongst verloopene schooljaar genotene weldaden en voorregten, bijzonderlijk in het sparen [redacted], van het Hoofd-bestuur over het Onderwijs, alsmede het personeel der alhier gevestigde Gouvernements [redacted] tot het onderzoek overgegaan in de onderscheidene [redacted] het lager onderwijs behoorende vakken van lezen, [redacted] taal-, reken- en aardrijkskunde, algemeene en Nederlandsch-Indische geschiedenis, en zijn daarbij, door de leerlingen in het algemeen, voldoende blijken gegeven van [redacted] leerlingen, terwijl eenige scholieren, bij het opslaan [redacted] stukken, een helder begrip gepaard met eenige [redacted] en uitmuntenden aanleg hebben aan den dag gelegd.

Ook mogt men, uit de voor het publiek ten toon gespreide wel uitgevoerde, en [redacted] zelfs meesterlijk bewerkte teekenstukken, met belangstelling ontwaren, dat de, onder de leiding van den [redacted] en verdienstelijken Gouvernements Teekenmeester [redacted] onderrigt genietende leerlingen, in die kunst [redacted] vorderingen hebben gemaakt.

Na den afloop van het onderzoek zijn aan de ondervolgende leerlingen, die in [redacted] vorderingen, vaardigheid in het antwoorden, en een [redacted] gedrag zich gunstig hebben onderscheiden, door de Heeren Voorsitters bij de respective examina, eigenhandig, eere- en aanmoedigingsprijzen, alsmede eervolle getuigschriften uitgereikt, te weten:

In de Gouvernements eerste lagere school te Weltevreden.

EERE PRIJZEN.

Hoogste klasse — *J. Young, C. Bieker.*
Middelste klasse — *R. T. O. F. Bloem, J. W. E. Kuhn.*
Laagste klasse — *C. A. L. von Ranzow, H. de Pauly, W. [redacted], J. E. Heufsteder.*
Middelste klasse — *[redacted], C. F. Resner, [redacted].*
Laagste klasse — *T. [redacted].*

EERVOLLE GETUIGSCHRIFTEN.

Hoogste klasse — *J. P. D. de Bruyn, E. W. van Spall, J. J. F. van den Boogaart.*
Middelste klasse — *R. Newland, L. W. Renner.*
Laagste klasse — *H. Hall, H. Leidelmeyer, J. F. L. Kuhn.*

Teekenschool, verbonden aan de bovengenoemde school.

EERE PRIJZEN.

Eerste afdeeling — *G. von Schuchmann*, met bijvoeging van een eervol getuigschrift, *C. de Nijs, R. J. L. M. N. Kussendrager.*
Tweede afdeeling — *P. A. de la Rambelje*, met bijvoeging van een eervol getuigschrift, *J. J. U. van den Boogaard, E. Thierens.*

EERVOLLE GETUIGSCHRIFTEN.

C. Bacher, W. R. de la Rambelje, [redacted] F.

In de Gouvernements tweede lagere school te Weltevreden.

EERE PRIJZEN.

Hoogste klasse — *C. M. H. Tengnagel, H. Mutter, F. Orth, R. J. L. M. N. Kussendrager.*
Middelste klasse — *F. Isidron, L. S. Clawen, H. F. Hiddegeriek, P. C. de Bie.*
Laagste klasse — *S. Okelo, C. C. Schrader, A. M. Schrader, A. C. W. F. de Lasonie, W. A. Jansen, J. B. Lobrij, P. A. Visser, L. C. Mutter, P. E. Smit, C. Ras.*

AANMOEDIGINGS PRIJZEN.

Hoogste klasse — *L. T. [redacted].*
Middelste klasse — *G. [redacted] de Bie.*
Laagste klasse — *F. Muller, F. H. E. van den Heuvel, [redacted] de Vonder, H. Delima, G. F. C. Hendriks, G. L. de Schepper.*

EERVOLLE GETUIGSCHRIFTEN.

Hoogste klasse — *P. Veugen, J. Tjiekan, P. Heyns, F. Berger.*
Middelste klasse — *H. Orth, W. F. Fincke, J. [redacted], A. de la Rambelje, A. M. H. de Stu, E. [redacted].*
Laagste klasse — *C. E. Schrader, A. S. C. [redacted], H. de la Rambelje, T. Latuparissa, J. B. Zinsler, E. A. Orth, J. A. de Vries, M. G. Salomons, C. [redacted], A. Geiser.*

In de Gouvernements lagere school te Batavia.

EERE PRIJZEN.

Hoogste klasse — *J. F. Beijnon, P. Senn van Basel.*
Middelste klasse — *Charles Jacobs, F. J. Junix.*
Laagste klasse — *J. W. Beijnon, A. A. Engelbregt, Tjan-tjo-Soey.*

AANMOEDIGINGS PRIJZEN.

Hoogste klasse — *J. D. Beijnon, J. E. Thomas, H. Beijnon.*
Middelste klasse — *M. W. Jacobs, Tan-tek-Soey.*
Laagste klasse — *J. W. Keppel, R. P. Karels, [redacted] Florentinus,*

Hoogste klasse — *R. Servaasie, J. Govert.*
Middelste klasse — *E. H. Beijnon, S. [illegible] Brugman.*
Laagste klasse — *J. P. Kloeg, H. C. [illegible], S. M. L. Pirotie, O. H. Pirotie, Ho-lion-Pin.*

Bij afwisseling werden, door de leerlingen, zangstukken aangeheven, welke blijken droegen, dat [illegible] in de [illegible] met regt voordeelig [illegible] door [illegible] waardig voorkomen, bij [illegible] der bovengemelde examina, in naam der Hoofdkommissie van Onderwijs, de bijzondere tevredenheid betoogd, [illegible] de, door de leerlingen over het algemeen betoonde vorderingen in de verschillende vakken van lager onderwijs, alsmede in de teekenkunst, hetgeen voornamelijk te danken is aan de zeer doelmatige en bordeelkundige leiding en ontwikkeling der denkvermogens, welke [illegible] Duitsche jeugd, van hare kundige en verdienstelijke Hoofd- [illegible] erste Onderwijzers, de Heeren *Olivier*, *Andeweg* en *Roosendrager*, kunstdadig ondersteund door het [illegible] ijverig werkzame personeel, is mogen [illegible] verwerven, en voorts aan den onvermoeiden [illegible] den Gouvernements teekenmeester [illegible].

Vervolgens werd de leergierige schooljeugd, op de minzaamste wijze aangespoord, om te blijven volharden in gepasten ijver en in het ontvangen der nuttige lessen van hunne belangstellende Onderwijzers, opdat zij, na eenen welvolbragten leertijd, eenmaal met roem de school mogen verlaten, en in rijpere jaren, als goede huisvaders en getrouwe burgers van den staat, in meer of min belangrijke bedieningen geplaatst, door Godsdienst, kunde en Vaderlandsliefde, in ruime mate zullen kunnen beantwoorden aan het heilvolle doel der school-inrigtingen, alwaar, in hunne jeugd, daartoe de kiem werd gelegd. —

Ten slotte werd den aanwezige ouders, voogden en verdere deelnemers aan de feesten, de dank der Hoofdkommissie toegebragt, voor de door hen betoonde belangstelling in het welzijn der jeugd; zijnde voorts, met opzigt tot de Gouvernements eerste lagere school te Weltevreden, door den geëerden spreker, in het bijzonder opgemerkt, dat de oorzaken der mindere bevolking dezer nuttige Hoofdinrigting van Onderwijs, eigenaardig zijn toeteschrijven, aan de omstandigheid, dat uit deze klasse van leerlingen, de meesten, door hunne ouders, alvorens derzelver opvoeding is voltooid, naar Europa werden gezonden, ten einde overeenkomstig de bestaande bepalingen, zich voor 's Gouvernements dienst te kunnen bekwamen, wijders aan de toenemende gelegenheid tot [illegible] van Onderwijs, zelfs tegen hunner gestelde [illegible].

De feesten zijn geëindigd met, door de leerlingen, met juistheid van toon, gezongene liederen.

Na den afloop der plegtigheid in de Gouvernements tweede lagere school te Weltevreden, had, ter dezer gelegenheid de volgende meldenswaardige [illegible] plaats; een der meest gevorderde leerlingen, een twaalfjarig meisje, genaamd *C. M. H. [illegible]*, met meer dan gewonen lof de school verlatende, bood, met gevoel en gepastheid van woorden, der Hoofdkommissie van Onderwijs, haren en harer ouderen opregten dank aan, voor het onschatbaar voorregt, van in deze school, van hare vroegste jeugd af, geheel kosteloos, het onderwijs te hebben mogen genieten, ook omtrent [illegible] Onderwijzers, den Heer *Andeweg*, drukte zij, in de hartelijkste bewoordingen, hare innige erkentenis uit, voor al de zorgen en [illegible], even uitmuntende als belangeloos, tot haar onderrigt en tot ontwikkeling van haar kinderlijk denkvermogen besteed, en nam zij eindelijk, met kinderlijke verknochtheid en aandoening, van hare mede schoolgenoten afscheid, hetgeen door de laatsten, in de welmeenendste uitdrukkingen, door een koorzang werd beantwoord.

Dezer dagen is bij de Directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, ontvangen eene fraaije verzameling Dajaksche voorwerpen, bestaande uit verschillende kleedingstukken, sieraden, krijgskleederen, wapenen, enz., benevens een eigenaardig bewerkte gesneden schedel van een Dajakker, en 2 schedels van groote orang-oetans, over de grootste van welke reeds eenige mededeelingen zijn gedaan in het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië. — De heer assistent resident *Bentveld*, door wien deze verzameling het genootschap is aangeboden, heeft deze wetenschappelijke instelling daardoor op nieuw tot dank verpligt. De directie van het genootschap betuigt daarvoor publiek haren dank en koestert de hoop dat ook andere heeren residenten en ambtenaren het zich eene aangename taak zullen rekenen, het Museum des genootschaps met ethnographische of archaeologische voorwerpen te verrijken, opdat deze verzamelingen hoe langer zoo belangrijker worden.

De *Monthlij* [illegible] van 7 April bevat nog de volgende meldenswaardige Europesche berigten.

ENGELAND. De [illegible] van *Ellenborough*, is voornemens aan den Gouverneur van Scinde, Sir *C. Napier*, een prachtig zwaard aantebieden. De kling is regt, van het schoonste Damascus-staal, twee-snijdend en buitengewoon scherp; het gevest is van goud en van [illegible] voorzien. Het wapen heeft veel overeenkomst met de zwaarden der Tempelridders. De schede en bandelier zijn karmozijnrood, geborduurd met goud en versierd met sterren.

— Hoezeer daaraan nog geene openlijke bekendheid is gegeven, schijnt het echter zeker, dat het voornemen bestaat, om eene nieuwe expeditie naar de rivier de Niger te ondernemen; zelfs zoude dit plan ter uitvoering reeds nabij zijn. De inschrijving daartoe is geopend te Londen en Liverpool volmaakend geworden. Het bevel over de expeditie is toevertrouwd aan kapitein *John Becroft*, die de tweede in het bevel van onder kolonel *Nicholl* te *Fernando Po*. De tegenwoordige togt zal de vierde zijn welke hij op de genoemde rivier doet; zoodat gezegd kan worden dat hij volkomen aan het klimaat gewoon is. Hij wordt vergezeld door Dr. *King*, en door denzelfden ingenieur welke zijne vorige reizen heeft medegemaakt. Ten einde een gelijk onheil voortekomen als waarmede men op den vorigen togt is bezocht geworden, zal de equipage uit Afrikanen zijn te zamen gesteld. Onder de assistenten van den ingenieur bevindt zich een jonge Afrikaan, oud negentien jaren, die het voorregt [illegible] heeft van zijne opvoeding gedurende tien jaren in Engeland [illegible] te hebben, zijnde hij wetenschappelijk gevormd [illegible] ingenieurs-etablissement bij het dok te Woolwich. Hij was [illegible] die de *Wilberforce* den Niger opvoerde, op den laatsten togt [illegible] vaartuig maakte, en die het schip de rivier af naar Fernando Po [illegible] vervolgens naar Engeland terugvoerde. Verscheidenen onder het scheepsvolk zijn ervaren zeelieden, anderen zijn goede handelaren, allen kunnen lezen en schrijven en belijden de Christelijke godsdienst. De handelaren zullen eenige koopwaren medenemen voor de meest bevolkte landstreken aan den Niger en deszelfs onderhoorigheden, ten einde eene lading te verkrijgen voor de *Ethiop* (dit is de naam van het voor de ontdekkingsreis op de rivier bestemde schip). In Julij 1845, het gunstige jaargetijde om de rivier optevaren, zoude de togt begonnen worden.

— Op den 4den April ll., heeft Lord *Monteagle* aan het huis der gemeenten eene petitie aangeboden van de Maatschappij van landbouw en kruidkunde in Indië, houdende verzoek dat de verzochte aanmoediging aan de suikerkultuur in Indië moge worden verleend, en dat de wet welke de regtenheffing op de suiker regelt, permanent moge worden verklaard.

— De *Morning Post* meldt, dat het bezoek van Koningin *Victoria* naar Ierland, in het begin der maand Julij zou plaats hebben.

In ons volgend nummer zullen wij den hoofd-inhoud mede-

---

nement en de *Peninsular and Oriental Steam-Company*, voor den overvoer der brievenmalen tusschen Suez en Calcutta en tusschen Point de Galle en China.

FRANKRIJK. Door een Mongoolschen priester zijn aan eenige Fransche zendelingen inlichtingen medegedeeld met betrekking tot eene groote verzameling Boedhistische boeken, welke te Tibet bewaard worden. Naar aanleiding van dien wordt het Fransche Gouvernement, bij een artikel in het *Journal des Debats*, aanbevolen om te trachten deze boekwerken te erlangen ten dienste der koninklijke Bibliotheek, dewelke daardoor eene belangrijke aanwinst zoude bekomen. Het is aan vele Oosterlingen bekend, dat de algemeene verzameling van de Boedhistische werken, welke in de genoemde stad aanwezig is, twee uitgebreide collecties vormt, genaamd *de Gandjour*, bestaande uit 108 folio deelen, en de *Danjour*, bevattende 240 folio deelen.

SPANJE. Berigten van Madrid gedagteekend 27 Maart, ll., melden dat aldaar eene samenzwering van den ergsten aard ontdekt is, welker doel [illegible] gemeend te zijn de [illegible] en de Koningin gevangen te nemen.

Een [illegible] personen, behoorende tot de laagste volksklasse, is in hechtenis genomen, en reeds is [illegible] gemaakt met het regterlijk onderzoek. Een brief van den 29sten Maart, behelst nog het berigt, dat het Gouvernement eenige brieven in beslag genomen heeft, welke het plan der samenzweerden bloot leggen, waaruit kan worden opgemaakt, dat men eene revolutie dadelijk wilden bewerken.

EGYPTE. De [illegible] over de landengte van Suez, blijft nog altijd eene niet geregelde zaak. De schikkingen welke door den Pacha en het Britsch Gouvernement ten opzigte van het postwezen getroffen zijn, hebben eene onderhandeling van negen maanden vereischt en zijn nog niet ten einde gebragt. *Mehemed Ali*, vast besloten hebbende om den handel op zijn eigen grondgebied alleen te voeren, weigert nog altijd om andere particuliere stoomschepen op den Nijl toe te laten, alsmede de allerdringendste noodzakelijkheid bestaat om de vaart langs die rivier gemakkelijker te maken. Men vreest dat in dit gedeelte van de reis niet veel verbeteringen zullen kunnen gemaakt worden, zoo lang het niet vergund zij de Europeesche kapitalen daarvoor te besteden, vrij van het scherp toezigt der ambtenaren, hoewel ook onderwerpen van ernstige redelijke weten en bepalingen, welke het Egyptisch Gouvernement niet goedvinden zij te volgen. Hiervan valt echter weinig te rekenen.

MENGELINGEN.

BOEKBESCHOUWING.

Handboek voor de beoefening en fabricatie van thee. Door J. L. L. A. Jacobson, Ridder der Orde van [illegible], Inspecteur der Thee-Kultuur. Batavia, ter Landsdrukkerij. 1843. Drie Deelen in octavo, met Platen

(*Uit het Tijdschrift* DE GIDS.)

Wanneer men nagaat, welken invloed op den bloei der Koloniën en den handel het overbrengen van den koffijheester naar *Java*, en vervolgens naar *Mauritius*, naar *Brazilië* en de Westindische eilanden, heeft uitgeoefend, verbaast men, bij de gedachte, dat één gelukkig denkbeeld, met veêrkracht uitgevoerd de oorzaak kan worden van gewigtige staatshuishoudkundige veranderingen en grootere omwentelingen in de welvaart van geheele landen [illegible], dan de magtigste vorsten zouden kunnen bewerken. De geschiedenis der koffijkultuur levert hiervan een der meest treffende voorbeelden op. De staatshuishoudkundigen kunnen zich het niet genoeg voor oogen houden, en daaruit nog steeds de vruchtbare les trekken, dat een, door natuurkundige studie verlicht, verstand noodzakelijk is voor het goed bestuur van koloniën, en inzigten voortbrengt, welke [illegible] het oogenblik, en voor de toekomst de [illegible] leveren.

Het overbrengen der theekultuur naar [illegible] punt van de staat [illegible] en [illegible] van de [illegible], voor eenige [illegible] in het wild vond en [illegible] gewas ontdekte, hechtte te regt [illegible] bestuur groote waarde aan deze ontdekking, en nog daarin eene aangename belooning voor de ruime ondersteuning, welke het aan de natuurkundige nasporingen in die koloniën verleent. *Alexander von Humboldt*, de meest omvattende natuurkundige van onzen tijd, wiens heldere blik ook op het gebied der staatshuishoudkunde door den koning van *Pruisen* zoo hooggeschat wordt, wiens inzigten door de Russische regering meer dan één's geraadpleegd werden, noemde de ontdekking van *Wallich* eene voor het oogenblik merkwaardige en in de gevolgen gewigtige zaak. Wat de Engelsche *Oost* door de milde hand der natuur bezit, heeft *Java* door het goede beleid van staatsmannen verkregen, aan wier zorg zijn bloei was toebetrouwd.

Zonder twijfel moet de theekultuur in Nederlandsch *Oost-Indië* nog belangrijker geacht worden, nadat *Brittannië's* magt eene zegepraal over *China* heeft behaald, welke het begin zou kunnen worden van gewigtige politieke en mercantiele veranderingen in [illegible]

Zien [illegible] de [illegible] kosten tijd, welke er, sedert het overbrengen der theeheesters naar *Java*, is verloopen, en op de aanvankelijke resultaten dier kultuur, dan moeten wij toestemmen, dat niet alleen de mogelijkheid bewezen is, thee op *Java* te kweeken, maar dat ook nu reeds blijkt, dat deze nieuwe tak van Indischen landbouw voor den bloei der kolonie en voor den handel met het moederland gewigtig kan worden. Ik voeg hierbij een overzigt over de productie, hetwelk mij door eene geachte hand is medegedeeld:

JAVA-THEE, *verkocht door de Nederlandsche Handelmaatschappij.*

DATUM.	Plaats des verkoops.	Naam der lading.	Kisten.	Ton in kisten.	Ton in kisten.	Bossen en canisters
1837. 24 Mei.	Amsterdam.	Aanvoer 1836 en 1837.	109	58	22	4
1839. 10 Julij.	Idem.	Schip Nassau.	1007	475	—	—
» 17 Oct.	Rotterdam.	Generaal v. d. Besch.	1047	559	5	60
1840. 22 »	Amsterdam.	A. Sara Maria.	1047	392	78	—
		R. Schip Catharina.				
1841. 11 Nov.	Rotterdam.	R. Schip Ternate.	1497	720	87	—
1842. [illegible]	[illegible]	A. Anna en Louisa.				
» 7 Dec.	[illegible] v. Amst.	Resid. Bagelen.	23	11	—	—
1843. 7 Jun.	Amsterdam.	R. schip Formosa.	1288	234	19	—
	Idem.	A. schip Emma.	196	132	—	—
» 7 Dec.	[illegible]	A. schip Eugenie.				
	Rotterdam.	R. Elisa Susanna.	4565	491	32	—
		A. en R. Resid. Bagelen.				
1844. 18 Jun.	Amsterdam.	A. Jacoba Maurina.				
		A. Wassenaar.	1104	34	25	—
		R. Resid. Bagelen.				

De heer *Jacobson*, die als directeur der theekultuur op *Java* deze zaak met [illegible] vermoeid in haar bezig blijft, geeft thans in het onderhavige handboek eene geschiedenis der kultuur *op Java*, breedvoerige voorschriften tot het kweeken van den heester, voor de bewerking en bereiding van de verschillende soorten van thee, en aanwijzingen tot de verdere volmaking van dezen tak van nijverheid. Het werk zal niet alleen in *Europa* door allen, die belang in zulke zaken stellen, met belangstelling ontvangen worden, maar zal vooral voor de theeplantsoenen op *Java* eene onmisbare handleiding moeten zijn, waarin zij, naar het schijnt, de kleinste bijzonderheid gemakkelijk zullen vinden. Te vergeefs had men tot dusverre naar een zoodanig boek gezocht, en uit het geheimzinnige *China* had men, na de berigten, welke *Klaproth* had opgeteekend, bijkans niets omtrent de theekultuur kunnen vernemen (1).

Ik zal naauwelijks behoeven op te merken, dat mijn doel in geenen deele zijn kan, eene beoordeeling van het boek der Heeren *Jacobson* te geven. De ondervinding der planters en de verdere uitkomsten van de theekultuur op *Java* zullen op veel meer grond een oordeel over velden. Mijn doel was slechts, het aan te kondigen, en eenige opmerkingen bij mijne aankondiging te voegen. Wie een overzigt over de geheele zaak verlangt, behoeft niet dan het eerste hoofdstuk van het boek te lezen, dat een uittreksel uit het geheel bevat.

Omtrent het verschil tusschen de onderscheidene soorten van theeheesters, hetgeen door de plantenkundigen tot dusverre te onbeduidend geacht werd, dat zij alle slechts als verscheidenheden van één hoofdsoort beschouwden, vindt men eenige belangrijke bijzonderheden opgeteekend, welke een hernieuwd wetenschappelijk onderzoek van dit vraagstuk wenschelijk maken. Zoo verklaart de Heer *Jacobson*, dat de theeplanten, welke uit *Japan* naar *Java* gebragt werden, eene veel minder goede soort van thee voortbragten dan de uit *China* aangevoerde theepitten en plantjes. In § 3, Deel II, leest men: » de Chinesche theeheesters — schoon verscheidene soorten tellende, die grootelijks ontstaan »door het verschil der gronden en luchtstreken, in en onder »welke zij geplant zijn — onderscheiden zich toch alle van den »Japanschen theeheester, zoo in vorm als in hoedanigheid. De »Chinesche theeheester namelijk werpt regtstandige loten uit, die »vele zijtakjes verkrijgen, welke evenwel omhoog schieten, en »daarom het plukken der bladeren begunstigen; de Japansche »daarentegen verkrijgt meer zijdelingsloopenden (laterali) loten, [illegible] de takjes ook schuins rigten, zoodat zij daardoor [illegible] en het plukken moeijelijk maken. Verders [illegible] Chinesche theebladeren zwaarder dan »brikant te bewerken [illegible] voor den fa»bandeling slechts [illegible] »noodig; en vermits [illegible] »deel van den fabrikant, den [illegible] »ten nadeele van de kwaliteit, tot den volgenden [illegible] »staan. Op *Java* zijn daarom maar zeer enkele theeheesters van »Japanschen oorsprong, terwijl alleenlijk de pitten, die de Chinesche heesters opleveren, tot voortplanting gebruikt worden."

Wanneer men met deze waarneming van den schrijver nijde bereidere opmerkingen over de veranderingen en veredeling, welke de theeheester, door overplanting uit één plantaadje naar andere landschappen, ondergaat, in verband brengt, moet het meer wenschelijk geacht worden, dat de geschiedenis der gekweekte theeheesters uit een wetenschappelijk-botanisch oogpunt naauwkeurig onderzocht worde, ten einde meer bepaalde kenteekenen voor de variëteiten te vinden, en deze door goede afbeeldingen ten nutte der wetenschap en der planters op te helderen. Op die wijze zal men aan deze kultuur meer hechte grondslagen geven, even als dit in *Europa* door de wetenschappelijke Pomologie voor de ooftkultuur gedaan is.

De schr. bevestigt, in § 6, het door vele schrijvers geuite gevoelen, dat groene en zwarte thee slechts door de bereiding en bereiding verschillen, en van dezelfde soort van theeheesters kunnen gemaakt worden. Evenwel meent, volgens den Heer J., dit gevoelen voor zooverre gewijzigd worden, dat de eene variëteit meer geschikt is voor de bereiding van groene, de andere van zwarte thee.

Het belangrijke vraagstuk, welke streken van *Java* het meest geschikt voor den theeheester zouden wezen, wordt breedvoerig door den schr. behandeld, maar kan uit den aard der zaak nog niet volledig beantwoord worden. Veel zal hier door de ondervinding moeten aangeleerd worden, maar veel zal ook uit zuivere wetenschappelijke beschouwingen kunnen afgeleid worden. In de eerste plaats zal de geographische verspreiding der theeplant reeds eenige aanwijzingen kunnen geven, welke voor de verdere uitbreiding der theekultuur van nut kunnen zijn. Ik achtte het te dezer plaatse niet ongepast, daarop eenen blik te werpen.

China werd vroeger algemeen als het vaderland der theeplant beschouwd, en hoezeer dit thans niet meer [illegible] geacht worden, gaan toch de berigten over het [illegible] *China* tot in de oudste [illegible], dat het merkwaardige volk, zoodat wij omtrent het [illegible] begin van het gebruik der thee slechts eene fabel vernemen. *Darmá*, een zeer godsdienstig prins, en derde zoon van den koning der *Indien*, *Konjuswo*, kwam in 510 naar *China* en trachtte met onvermoeiden ijver de kennis van den eenigen God elders te verspreiden; hij wijdde dag en nacht aan het gebed, maar verging, na vele jaren aldus geleefd te hebben, door den slaap overweldigd. Verschrikt over zijne zwakheid, en om in het vervolg zijne plegtige belofte getrouwelijk op te volmaken, sneed hij zijne ooghaartjes af en wierp ze op den grond. De volgenden dag terugkomende, vond hij die in eenen [illegible] veranderd, zoo als de aarde tot dus verre nog niet [illegible] gebragt; hij at van zijne bladen, die hem vrolijk maakten, en kon zijne kracht teruggeven, en terwijl hij die aan zijne discipels aanbeval, verspreidde zich de roem der theeplant over geheel *China*. In het bekende werk van *Kaempfer* vindt men het portret van dezen heiligen prins, die ook thans nog in *China* en *Japan* zeer bekend is.

De beroemde *von Siebold* heeft in het tweede stuk van zijnen *Nippon* de stelling verdedigd, dat in *China* de thee niet oorspronkelijk in het wild groeit, maar in 127 uit *Corea* is ingevoerd. De vermaarde *Klaproth* heeft deze meening bestreden (*Hamburgsche und Spenersche Zeitung*, 1834, 14 December), en heeft getracht aan te toonen, dat de oudste berigten over het gebruik van thee in *China* tot het jaar 365 gaan. In het Chinesche geschrift *Schischui* leest men, dat in de helft der IVde eeuw de minister van openbare werken, *Wang-mung* de theeplant gebruikt heeft, die in het Chineesch *Ming* genoemd

(1) Men zegt, dat de Engelsche regering in het bezit is van [illegible] nesche handleiding, welke op haren last zal vertaald worden.

werd. In 600 is deze plant door eenen priester aan den keizer van *China* [illegible] hoofdzijnen deeds aanbevolen, en daar de rijkste hiervan genoten, verkreeg de plant eene groote vermaardheid. *Tschha* beteekent hetzelfde als *Thee*, en onder dien naam zijn de gedroogde theebladen het eerst door de Portugezen en Spanjaarden verspreid geworden.

In het keizerrijk van *China* wordt de theeplant tot aan de N. B. gevonden, en alwaar bergachtige streken van het zuidelijke gedeelte des lands, vooral op de bergen, welke *China* van het Birmaansche rijk afscheiden, zijn daar, volgens *Hooker*, over eene uitgestrektheid van 1,332,000 mijlen verspreid. *Ritter* heeft door een zeer naauwkeurig onderzoek in zijne *Geographie von Asien*, tweede Deel, aangetoond, dat de kultuur van Chineesche thee ook in *Assam*, het rijk der Birmanen en aan de oostelijke grenzen van *Tibet* plaats heeft. Het is bekend, dat men dit in het Engelsche gebied van *Assam*, want de bergen niet boven 6000 à 8000 voeten hoogte, de theeplant in het wild heeft gevonden, zie *Wallich*, *Discovery of the genuine tea plant in Upper-Assam*, in *Journal of the Asiatic Society 1836*, Jun.) ook in *Cochin-China* en *Tonkin* worde eene groote hoeveelheid gewone thee verbouwd. Sedert 820 als de thee in *Japan* bekend en sedert 822 in *Corea* gebruikt is, heeft in de Vlakte eenige moet de kultuur in *China* zeer uitgebreid geweest zijn, want in 783 werd, toen de regering der groote inkomsten ongelegenheid van [illegible] op de thee gelegd, en sedert dien tijd aanzienlijke [illegible] daarvan groote inkomsten ontvangen [illegible] aanmerken, dat de Europeanen, toen zij eenmaal aan het gebruik der geurige thee verslaafd waren, het denkbeeld opvatten, de theekultuur in hunne eigene kolonien in te voeren. De wanhopende overtuiging, het geheim der theefabrikatie nooit te zullen ontdekken, schijnt echter de uitvoering van dit plan het in onze tijden vertraagd te hebben. Het scherpziende oog van *Linnaeus* had reeds vóór 80 jaren de mogelijkheid ingezien, van hetgeen nu volbracht is. »Toen *Aridie* het monopolie der kofij bezat, betaalde de geheele wereld aan hetzelve »tribut, waaraan de Amsterdamsche burgemeester *Witsen* een »einde maakte. Wij wenschen hartelijk aan de Chinezen, dat wij »eenmaal van hun tribut bevrijd worden." Deze wensch is thans door de theekultuur op *Java* voor een gedeelte verwezenlijkt.

Linnaeus merkte reeds op, dat de thee van *Kanton* tot *Peking* groeide, en dus onder zeer verschillende breedten voorkwam. Het zou vooruitzigt zijn, als men hieruit besluiten wilde, dat de thee in de meer noordelijk gelegene gewesten van *Europa*, welke dezelfde gemiddelde temperatuur met *Peking* hebben, kon gekweekt worden, want hierbij wordt bovenal overeenkomst van zomerwarmte vereischt; maar veilig kan men het besluit opmaken, dat de verspreiding der theeplant niet door enge grenzen omschreven is, en dat deze onder zeer verschillende warmtegraden kan groeijen (1).

Uit het voorgaande kan men verder gemakkelijk kunnen opmaken, dat de bergachtige streken van *Java*, wat de temperatuur betreft, uitmuntend geschikt kunnen zijn voor de kultuur der theeheesters, welke [illegible] (volgens de heer *Jacobson*) tiert »in alle [illegible] van *Java*, dan ook [illegible] lucht»streek van het eiland; maar onder matige of getemperde en »onder koele luchtstreken brengt hij de beste soorten voort. In »de berglandschappen, die 3500 à 4000 voeten boven de opper»vlakte der zee liggen, is de lucht gewoonlijk zoo koel, dat de »thermometer middagtijd, voor den opgang der zon, 55° en ten »twee uren des namiddags 70° F. bedraagt. Onder zoodanig lucht»gestel, en op nog hooger liggende gronden, zullen de theeën »[illegible] [illegible] liggende landen daarentegen al minder »en minder geurig wezen."

Voor het vervolg der verdere theekultuur op *Java* is het zonder twijfel van groot belang, door naauwkeurige waarnemingen, en vooral door vergelijking met de temperatuur in de theeprovincien van *China*, te bepalen, welke de meest geschikte warmtegraad tot het voortbrengen van goede thee zij.

Een ander, en niet minder belangrijk, vraagstuk is de kennis van den grond, en vooral welken invloed het verschil in de zamenstelling der gronden op de eigenschap der theebladen uitoefent. Daar de anorganische bestanddeelen der planten verschillen naar de verschillende gronden, waarop die groeijen, is het meer dan waarschijnlijk, dat de eigenschappen der thee, wat de stoffen van de andere organische bestanddeelen betreft, ook eenige, hoewel slechts geringe, veranderingen zullen ondergaan, naar grond, en voor het fijne zintuig des smaaks een duidelijk verschil daar te stellen. Zou het nu niet van groot gewigt zijn, naauwkeurige scheikundige ontledingen van de verschillende gronden, waarop in *China* thee verbouwd wordt, te bezitten, ten einde daarna op Java de meest geschikte terreinen voor de theekultuur op te sporen? De naauwkeurige scheikundige onderzoekingen der *Java* thee, voor eenige jaren door *Mulder* gedaan, bewijzen alleen, dat *Java* goede thee voortbrengt, maar bewijzen niet, dat deze niet volmaakt dezelfde zamenstelling heeft als de Chinesche.

Rotterdam, Junij 1845.

MIQUEL.

(1) Het Engelsche Gouvernement beproefde herhaalde malen de Theekultuur in zijne O. Ind. bezittingen in te voeren, vooral in *Bengalen*, waarvoor zich eenen goeden uitslag van deze kultuur beloofde, een vraagstuk, dat door *Royle* bevestigend is beantwoord. (zie *Illustrations of the Botany of the Himalaya Mountains*. Part 10 London, 1834). In *Sumatra* werden, volgens *Marsden*, reeds in de verledene eeuw theeheesters gekweekt, en men verplante die ook naar *Ceylon*, *de Kaap*, *St. Helena* en *Rio Janeiro*, doch hier zag *Meyen* ze in eenen kwijnenden toestand (*Reize um die Erde* Bd. 1, bl. 182). Te regt echter merkt deze kundige reiziger op, dat, hoezeer de theeheester in alle koele streken der tropische gewesten, zelfs in de gematigde zone, boven 40° N. B. welig groeit, er toch nog andere vereischten bestaan, om de theefabrikatie met voordeel te bewerkstelligen. De hoofdzaak is volgens hem, het geringe dagloon, hetwelk in *Bengalen* of in *China* zeer laag is; maar dat hetzelve in *Indië* slechts ½—¼ van het Chinesche zou bedragen, zoo als *Reeves*, in de *Verh. van Royle*, opmerkt, mag men zeer regt betwijfelen.

Advertentien.

— *Voor het land.* De Directeur der Middelen en Domeinen maakt bij deze bekend, dat bij 's Gouvernements besluit dd. 26 dezer no. 2, voor het derde kwartaal 1845, is van kracht verklaard, het bij besluit van den 4den Februarij 1844 no. 4, (vide Javasche Courant dd. 7 daaraanvolgende no. 11) gearresteerde tarief van prijzen, volgens welke zullen worden geheven de bepaalde inkomende regten op wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de *Kaap de Goede Hoop*, bij den invoer in Nederlandsch Indië.

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*
den 28sten Junij 1845. LAUNIJ.

VEILING VAN VOGELNESTJES.

— *Voor het land.* Op Zaturdag den 12den Julij aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, zal door den Resident van Batavia, voor 's lands Kleeding- en Provisiepakhuizen alhier, eene publieke veiling worden gehouden, van:

1,937½ netto ponden vogelnestjes, 3de soort, en zulks op de navolgende voorwaarden.

1°. Dat de verkoop zal geschieden tegen zilvergeld met vrijheid aan de koopers om de helft der koopsom in koperspecie te voldoen, naar de rede van 5 gulden zilver voor 6 gulden koper.

2°. Dat die betaling zal moeten worden bewerkstelligd binnen den tijd van eene maand van den dag van den verkoop, binnen welken tijd de vogelnestjes ook moeten worden afgehaald; terwijl bij gebreke daarin, de koopers zullen gehouden zijn 2 percent van de waarde van het door hen gekochte, berekend naar den verkoopprijs, tan pakhuishuur te voldoen, voor elke maand, welke de vogelnestjes langer dan het tijkvak, als ultimatum voor den afhaal vastgesteld, bij 's lands pakhuizen zullen zijn verbleven, ongerekend de risico wegens bederf, spillage als anderzins aan de binnen den tijd van eene maand onafgehaald gebleven vogelnestjes veroorzaakt welke risico alzoo zal blijven voor rekening van den kooper.

3°. Dat de aflevering der vogelnestjes zal plaats hebben op bewijs van gedane betaling bij het vendukantoor alhier.

4°. Dat de opveiling der vogelnestjes zal geschieden bij de halve pikol of vijftig katties.

5°. Dat de koopers volgens de bestaande bepalingen niet zullen worden bezwaard met vendu-salaris.

BATAVIA, *De Directeur der Producten en Civiele Magazijnen,*
den 8sten Julij 1845. Chs. F. PAHUD.

VEILING VAN KRUIDNAGELEN.

— *Voor het Land.* De directeur der producten en civiele magazijnen, maakt hierbij aan de belanghebbenden bekend, dat tegen het einde van deze maand, op een nader te bepalen dag, door den resident van Batavia, voor 's lands kleeding en proviaie pakhuizen zullen worden verkocht:

400 pikols kruidnagelen (*beste soort*)

en zulks op de gewone voorwaarden, zonder bij-berekening van 6 pCt. venda-salaris.

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*
den 8sten Julij 1845. Chs. F. PAHUD.

— *Voor het land.* De rekeningen wegens pakhuishuur voor alhier, geëntreposeerde goederen over het tweede kwartaal 1845, ten kantore van den ondergeteekende ter ontvangst gereed liggende, zoo worden belanghebbenden verzocht dezelve aldaar te ontvangen, en voor ultimo dezer te voldoen, ter vermijding van de poenaliteiten, welke bij de wet voor nalatigen daaromtrent zijn vastgesteld.

BATAVIA, *De ontvanger der Ink. en Uitg. Regten.*
den 7den Julij 1845. T. J. CANTER VISSCHER.

— *Voor het land.* De Kontroleur der Inkomende en Uitgaande Regten te Batavia, brengt hiermede ter kennis van het algemeen, dat ten zijnen kantore zijn gedeponeerd, de navolgende, gedurende het tweede kwartaal 1845, successivelijk aangebragte doch niet gereclameerde goederen, als:

1 pakje, adres *W. C. de Nies*, officier van gezondheid, aangebragt per het schip *Wilhelmina Arnolda*.

1 kistje, adres kapitein *Dais* p. *Peine Stricker*, aangebragt per het schip *Davenvillee*.

5 kisten, gemerkt G. A. nos. $\frac{1-4}{218}$; 1 kistje, adres *L. van der Vinne*; 1 pakje, adres *D. C. M. Bouwmeester*; 1 vat graauw erwten, aangebragt per het schip *Willem*.

1 kist, adres mevrouw *C. M. Servatius*, aangebragt per het schip *Soela*.

1 kistje, gemerkt G, Batavia no. 5; 1 kistje, adres *G. K. van der Pauuw*, aangebragt per het schip *Henricus Gerardus*.

3 vatjes boter, adres *van Kuffler*, aangebragt per het schip *Elzhout*.

1 kistje, adres *Praetorius*, aangebragt per 't schip *Anthony*.

1 kistje, gemerkt G; 2 pakjes, adres *P. Melvill van Carnbee*; 1 trommel zonder merk, aangebragt per het schip *Suzanna Hendrika*.

1 kist, adres *J. C. A. Simon Thomas*; 2 kisten, gemerkt R; 1 kist gemerkt VDN; 1 pakje, gemerkt GWB, aangebragt per het schip *Oceaan*.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 9 Julij 1845, No. 55.

4 kisten, 1 vat voor 's rijks museum te Leijden, aangebragt per het schip *Alcmena*.

1 kistje, gemerkt AWSVB, Holland; 1 kistje, gemerkt Holland; 4 kistjes, gemerkt HWZ, no. 1 adres *W. E. V. Rose*, aangebragt per het schip *Maria Jacoba Cornelia*.

2 pakjes, adres *Hamilton, Gray & Co.* te Singapore; 1 pakje, adres *Walker*; 1 pakje, adres *Pitcairn, Syme & Co.*; 1 kist, adres *Martin, Dyce*; 1 kist, gemerkt RJW; 1 kist, gemerkt MP 1178; 1 kist, gemerkt ME B 308; 1 kistje, gemerkt O 96, aangebragt per het schip *Mercurius*.

1 kistje, gemerkt [illegible], aangebragt per het schip *Sara Maria*, inhoudende leerboeken, aan het adres van de weleerwaarde heer *Lauckers van Tjerenburg*, te Samarang.

1 kist, gemerkt MC, aangebragt per de *Elisabeth Antonia*, inhoudende 21 edammer kaasjes, waarvan 3 bedorven en weggeworpen.

1 kist, adres *J. Drossaers*, aangebragt per het schip *Libra*, inhoudende 6 flesschen likeur.

1 zak, aangebragt per het schip *St. Pauli*, inhoud. vet.

1 kist, gemerkt S, aangebragt per het schip *Maximiliaan Theodoor*, inhoudende 6 boeken, eenige parfumerien en een brief aan het adres van *J. G. M. Schiencker*.

1 zak, aangebragt met het schip *Indramayoe*, inhoud. foelie.

1 vat, gemerkt A. D. S. T., aangebragt per het schip *Dionÿcia Catharina*, inhoudende bier.

1 kelder, gemerkt S. T. C. no. 2, aangebragt per het schip [illegible]

[illegible]

De belanghebbenden worden verzocht, bovenstaande goederen, binnen drie maanden, gerekend van heden, tegen betaling der daarop verschuldigde regten te willen doen afhalen, aangezien na ommekomst van dezen termijn, daarmede zal worden gehandeld overeenkomstig 's Gouvernements besluit dato 15 December 1836 no. 15, (staatsblad no. 57.)

De Kontroleur voornoemd,
Bij ontstentenis.
De Kommies Kontroleur,
A. I. VAN LAMMEREN.

BATAVIA,
den 2den Julij 1845.

— *Voor het land.* De Kontroleur der Inkomende- en Uitgaande regten te Samarang, brengt hiermede ter kennisse van het algemeen, dat ten zijnen kantore zijn gedeponeerd de navolgende gedurende het 2de kwartaal 1845, successivelijk aangebragte, doch niet gereclameerde goederen, als:

Een pakje, adres *A. Schaibler*, blank, 2de afdeeling, [illegible] algemeen depot, aangebragt uit Nederland per het schip *Leontietis*.

[illegible] kistjes, gemerkt A G, adres *A. A. Colpin*, officier van [illegible] 12den klasse, aangebragt van Nederland per [illegible] *Minden*.

[illegible] sigaren, gemerkt *H. A. Burlage*, te Oberhausen, aangebragt van Soerabaija per [illegible]

De belanghebbenden worden alsnog verzocht vorenstaande goederen, tegen betaling der daarop verschuldigde regten, binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden te willen doen afhalen, aangezien na ommekomst van dezen termijn [illegible] zal worden gehandeld overeenkomstig 's Gouvernements besluit dd. 15 December 1836 no. 15, (staatsblad no. 57.)

SAMARANG, *De Kontroleur voornoemd,*
den 1sten Julij 1845. A. BOUMAN.

— *Voor het land.* De Kontroleur der Inkomende- en Uitgaande regten te Soerabaija brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat ten zijnen kantore zijn gedeponeerd de navolgende, gedurende het jongst verloopen kwartaal successivelijk aangebragte, doch niet gereclameerde goederen, als:

Een pakje, aan het adres van den heer *Buissé*, of den heer *Brandt* suiker-fabrijkant te Trebon, aangebragt per [illegible] Nederl. schip *Margaretha Ida*, gevoerd door *D. H. Kemper*.

Een geëmbaleerde koffer, aan het adres [illegible] weduwe *H. De Wal* te Leeuwarden, aanbreng onbekend.

Een onafgemaakt gebat. sarong, aangebragt van Madura en behoorende aan den Chinees *Lim Pinglee*.

Elf stuks semhagie kleedjes, behoorende aan den Arabier *Sech Abdulla*, en aangebragt per het Ned. Ind. schip *Abdul Hassen* van Batavia.

Ook zijn aan gemeld kantoor nog aanwezig de navolgende, in de advertentie van den 1sten April jl. en opgenomen in deze Courant van den 12den April daaraanvolgende, begrepen goederen, zijnde:

Twee stukken Balische gingham, aangebragt per praauw.

De belanghebbenden worden verzocht bovenstaande goederen voor den invoer, tegen betaling der daarop verschuldigde regten en de zoodanige die niet mogen ingevoerd worden, voor den uitvoer, binnen drie maanden, gerekend van heden, te willen doen afhalen, aangezien na ommekomst dezen tijdverloop, daarmede zal worden gehandeld overeenkomstig 's Gouvernements besluit van den 15den December

De Kontroleur voornoemd,
F. D. SWAAB.

— *Voor Den.* De [illegible] van christen Jijken alhier, [illegible] door hunne geplaatste advertentie in de Javasche Courant van den 16den en 20sten Januj 1838, no. 4[illegible] en 49, kennisse van de belanghebbenden, dat de op die begraafplaats, op den weg van Tanabang naar Batavia geplaatste monumenten of grafsteenen, waaronder de naar genoemde overledenen zijn gegraven, zich in zoodanigen slechten staat bevinden, dat dezelve gedeeltelijk en spoedigste dienen opgeruimd en geddeltelijk ten spoedigste gehéel dienen hersteld te worden, ten einde

[illegible]

		NAMEN DER OVERLEDENEN.	
[illegible]	6	J. S. Hartsinck.	1815
[illegible]	20	[illegible] Brenda.	1815
»	8	A. Janzen.	[illegible]
»	20	Een gegraveerde zerksteen.	—
»	25	[illegible] Dillon.	[illegible]
[illegible]	5	[illegible] Freke Weitsen.	[illegible]
»	5	Ab van de Moet echtgenoot van G. M. de Weitzell.	[illegible]
»	6	G. M. de Weitzell.	[illegible]
»	18	R. Deighton.	[illegible]
»	9	Een gegraveerde zerksteen.	—
»	10	G. Todderick.	[illegible]
»	11	E. Chapman.	[illegible]
»	23	J. Wright.	[illegible]
»	17	H. Bear.	[illegible]
»	29	A. R. Makepeace.	[illegible]
»	24	J. van Leeuwen.	[illegible]
»	30	[illegible]	[illegible]
»	28	[illegible]	[illegible]
»	39	J. Paton.	[illegible]
»	30	[illegible]	[illegible]
»	42	[illegible]	[illegible]
IV.	5	[illegible]	[illegible]
»	7	[illegible]	[illegible]
»	10	C. E. Neus, echtgenoot van W. Crozier.	[illegible]
»	11	Anne Jans.	[illegible]
»	15	E. W. E. van den Heuvel.	[illegible]
»	18	[illegible]	[illegible]
»	21	C. M. Maij.	[illegible]
»	25	C. Wilkens, echtgenoot van [illegible]	[illegible]
»	27	Geen gegraveerde zerksteen.	—
V.	1	J. Antillonijs.	[illegible]
»	8	C. Swaan.	[illegible]
»	12	J. C. W. Koster.	[illegible]
»	16	Geen gegraveerde zerksteen.	—
»	17	J. G. Wilsons.	[illegible]
»	23	E. Johnson.	[illegible]
»	24	J. F. Slater.	[illegible]
»	28	D. Hewitson.	[illegible]
»	44	Geen gegraveerde zerksteen.	—
»	45	A. E. Kennedy.	[illegible]
VI.	6	J. Mackenzie.	[illegible]
»	9	L. Schneider.	[illegible]
»	19	J. G. Bauer.	[illegible]
»	22	E. Diel.	[illegible]
IX.	16	Geen gegraveerde zerksteen.	—
XIII.	4	" Idem.	—
»	30	" Idem.	—

De Kommissie voornoemd, noodigt mitsdien bij [illegible] alle diegenen, welke regt hebben op voorschreven [illegible] gratiemen, om [illegible] de herstelling van die gedenkteekenen [illegible] gerekt, dan wel

zich tot dat einde schriftelijk bij de kommissie voornoemd aantemelden; alsmede de kommissie van gemelden dag nodige herstellingen voor rekening der belanghebbenden te doen plaats vinden; zullende na ommekomst van dien termijn, de niet herstelde graftomben of monumenten, voor zoo veel die geheel vervallen zijn, worden beschouwd als te zijn verlaten en dien ten gevolge worden geamoveerd.

De kommissie maakt voorts bekend, dat zij genegen is, het verder voortdurend onderhoud van die monumenten en graftomben op zich te nemen, mits die eerst in goeden staat gebragt zijn, en tegen betaling alsdan in eens en voorall daarvan:

f 25.— Voor eene [illegible]
» 50.— » [illegible]
» 75.— » [illegible]
» 100.— » eene omheinde of overdekte tombe of praalgraf.

en wel in zilvergeld, zoo als bepaald in [illegible] besluit, dd. 25 November 1843 [illegible]

BATAVIA, [illegible] voornoemd
den 4sten Julij 1845. Namens dezelve:
De Secretaris,
J. A. HOOFSTEEDER.

Edictale Citatien.

— *Pro deo.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den procureur *G. E. J. van den Bossche*, als toegevoegde curator ad hoc van *Maryam Jan*, echtgenoot van *Johannes Gregorij*, woonachtig te Batavia, impetrante, bij appointement van raauw accès in cas van dissolutie van den band des huwelijks, ter zake van [illegible] verlating, ter zitte van den 2den Julij 1845, gedaan verzoek, tegen genoemden *Johannes Gregorij*, ter zake voorschreven, hebben verleend het eerste default, met de profijten van dien regtens, en admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiæ, met begaling van den dag op den 13den November 1845.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, gemelden *Johannes Gregorij*, om te compareren ter extra-ordinaire zitting van gemelden raad, gehouden wordende in het raadhuis alhier, op Donderdag die zijn zal den 13den November 1845, des morgens ten acht ure precies, ten einde het eerste default te purgeren, en als dan hoog te antwoorden op de, op voormelden datum tegen hem ter zake voormeld, gedienden eisch en genomene conclusie, [illegible]

stadhuis te Batavia op den 3den Julij 1845.

De deurw. en gezw. expl. bij den raad voornoemd,
WASMUS.

— *Pro justitia.* Alzoo president en [illegible] raad van justitie te Samarang, op [illegible] fiskaal bij denzelven raad R. O., [illegible] het Gouvernement van [illegible] Junij 1845, gedaan verzoek, [illegible] het tweede default en de profijten van dien regtens, met admissie tot het doen eener derde citatie bij edicte advalvas curiæ, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

Een jatte balk lang 6,26 el, breed en dik 0,26 duim.
» Een » » » 26 voet » » 10 »
» Een » » » 18 » » » 12 »

den eersten op het eiland Panoedjan, en beide laatstgenoemden op het strand van Banjo, Residentie Japara, opgevischt, en waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voormelden raad, bij deze voor de derde maal dagvaard elk en een iegelijk, die vermeenen mogt eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de hiervergemelde balken, om op Woensdag den 6den Augustus 1845, des morgens ten 8 ure, ter openbare zolle van voorgemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het tweede default te purgeren, en als nog hun vermeend regt te insinueeren, voorts te hooren refereren, aan den door den fiskaal R. O., ter zolle van den 14den Mei 1845, gedienden [illegible] genomene conclusie.

Aldus gedaan te Samarang, den 1sten Julij 1845.

De eerste gezworen exploiteur voornoemd,
Am. PIJL.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., voor en van wegen het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 23 Junij 1845, gedaan verzoek, hebben verleend citatie bij edicte advalvas curiæ, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

Een jattie balk, lg. 9 vt., dik 1 vt. 5 dm., breed 9 dm.
» Een » » » 6 » » 1 » 3 » » 7 »
» Twee » » » 7 » » 1 » 6 » » 1 » 8 dm.
» Een » » » 19 » 6 dm. » — » » 7 dm.

op den 22sten Mei l. l., in de residentie Japara, nabij de dessa Ketjapie bevonden, en waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik [illegible] gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze dagvaard elk en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op bovengemelde balken, om op Woensdag den 13den Augustus 1845, des morgens ten half acht ure, ter openbare zolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde zoodanige actie tot verbeurdverklaring aantehooren, als door den impetrant R. O., alsdan zal worden gedaan en genomen.

Aldus gedaan te Samarang, den 1sten Julij 1845.

De eerste gezworen exploiteur voorhoemd;
Am. PIJL.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O. gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default, met de profijten dienaangaande en admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiæ, tegen allen en een iegelijk die zouden vermeenen eenig regt te hebben, op:

Eene praauw sampang (sopet) door den inlander *Maing*, te Bawean in zee gevonden, en waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij den raad voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard en een iegelijk, die vermeenen mogt eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op bovenvermelde praauw, om op Woensdag den 23sten Julij 1845, des morgens ten half acht ure, ter openbare zolle van genoemden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te verschijnen, ten einde het eerste default te purgeren en als dan vermeend regt te insinueren, voorts te hooren refereren aan den door den fiskaal R. O., ter zolle van den 11den dezer gedienden eischen genomene conclusie.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd op de pui van het raadhuis te Soerabaija, den 19den Junij 1845.

De eerste gezworen exploiteur voornoemd,
C. F. DAMWIJK.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., gedaan verzoek hebben verleend het tweede default, met de profijten dienaangaande en admissie tot het doen eener derde citatie bij edicte ad valvas curiæ tegen allen en een iegelijk, die zouden vermeenen eenig regt te hebben, op:

31 Krissen.
19 Pieken.
7 Inlandsche sabels (lamengs).
1 » snijmes.
4 » wapens (larkangs).
5 Snijmessen (arriet).
2 Inlandsch antscheblilen.
1 Stuk koperdraad.
3 Scharen.
1 Breekijzer.
9 Valsche sleutels.
1 Blaauw wit gestreept katoen.
1 Op witten grond gebatikte chita.
1 Op zwarten idem.
1 Blaauwe doek.
1 Rood gerute surong.
1 Op zwarten grond gebatikte zakdoek.
1 Op witten grond idem.
1 Kabroet.
2 Gouden oorkrabben.
4 Geweren.
1 IJzer van een piek.
2 Hengsten.
2 Manneljes buffels.

[illegible] eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaard elk en een iegelijk, die vermeenen mogt eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op bovenvermelde goederen om op Woensdag den 23sten Julij 1845 des morgens ten half acht ure, ter openbare zolle van genoemden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te comparoeren, ten einde het tweede default te purgeren, en als nog hun vermeend regt te insinueren, voorts te hooren refereren aan den door den fiskaal R. O. ter zolle van den 11den dezer gedienden eischen en genomene conclusie.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd op de pui van het raadhuis te Soerabaija, den 19den Junij 1845.

De eerste gezworen exploiteur voornoemd,
C. F. DAMWIJK.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., gedaan verzoek, hebben verleend het tweede default en de profijten van dien regtens, met admissie tot het doen eener derde citatie bij edicte advalvas curiæ op en tegen allen en een iegelijk, die zouden vermeenen eenig regt te hebben op:

[illegible] vaten koolteer,
257 ijzeren staven, en
16, aanvankelijk opgegeven 14, zakken katjang-tjidamig
van zekere belgische koopvaardijbrik *Le Guerrier*, welke in
Februarij dezes jaars voor de rivier Kosip strandde en
waarvan de eigenaars onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaard, elk en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op hiervermelde goederen, om op Woensdag die zijn zal den 23sten Julij 1845, des morgens, ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon, of bij gemagtigde te comparéren, ten einde het tweede default te purgeren en als nog hun vermeend regt te instituëeren, voorts te hooren refereren aan den door den fiskaal R. O., ter rolle van den 18den April jl., gedane eisch en genomene conclusie.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd van de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 19den Junij 1845.

De eerste gezw. expl. voornoemd.

C. F. DAMWIJK.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, bij het daartoe door den fiskaal bij denzelven raade R. O., gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default en de profijten van dien regtens, met admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicto advalvas curiæ op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

Eene ton katjang olie wegende drie honderd vijf en zeventig katties, beoosten de klip Karang Sentong onder de Madureesche wal opgevischt en [illegible] onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen [illegible] van justitie voornoemd, bij deze [illegible] raad, elk en een iegelijk, die vermeenen [illegible] tie of pretentie te hebben op de [illegible] op Woensdag die zijn zal den 23sten Julij 1845 des morgens [illegible] meergemelden raad, in [illegible] te comparéren, ten einde het [illegible] eerste default te purgeren en als nog hun vermeend regt te instituëeren, voorts te hooren refereren aan den door den fiskaal R. O., ter rolle van den 18den dezer gedanen eisch en genomene conclusie.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd van de puije van het raadhuis te Soerabaija den 25sten Junij 1845.

De eerste gezworen exploiteur voornd.,

C. F. DAMWIJK.

Wij, president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, ter requisitie van den procureur bij genoemden raad, *Johannes Fredrik Neijndorff*, voor en in naam van de agenten der Samarangsche weeskamer alhier, administerende de insolvente boedels en nalatenschap van wijlen *Julius Cesar Albrecht*, en *William Eduard Loocker*, hebben verleend het tweede default en admissie tot het doen eener derde citatie tegen de [illegible] op de voormelde boedels, [illegible]

Zoo is het, dat ik tweede deurwaarder [illegible] reur, bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de laatste maal dagvaard, de voormelde pretendenten om op woensdag die zijn zal den 23sten Julij 1845, des morgens ten half acht ure, op de gewone audientiezaal, in persoon of bij gemagtigden te comparéren ter openbaren rolle van meergemelden raade, ten einde het tweede default te purgeren en als nog hunne vorderingen aantegeven, te verifieren en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie, wijders te zien dienen van intendit.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd van de puije van het stadhuis te Soerabaija, den 23sten Junij 1845.

De tweede deurw. voorhoemd,

F. HEIJNNEMAN.

Verkoop-Departement.

Op Zaturdag den 12den Julij 1845.

Des voormiddags ten 10 ure, voor 's lands kleeding, provisien- en arak [illegible] voor rekening van het Gouvernement van 31 balve pipen, zwakarrack, 3de soort.

Voute & Guerin zullen mede op de vendutie van Woensdag 9 dezer, bij wijlen den heer *Parere*, verkoopen een aanzienlijke partij diverse soorten van planten en bloemen in potten, benevens een zeer goed gedresseerd rijpaard.

— Op de vendutie van wijlen den heer *Parere*, zullen precies ten elf ure worden verkocht de volgende lijfeigenen, als:

Kolor, zeer bekwame kok en gebakmaken, alsmede

Jepsing oud 30 jaren, fijne naaister, lijfmeid en kapster, met haar vier kinderen *Noortjaija* oud 12 jaren, aankomende lijfmeid en goede naaister, *Hoewak* oud 10 jaren, *Pa-* [illegible] jaren, *Saijah* oud 5 jaren.

Voute & Guerin, zullen mede op de vendutie van Woensdag 9 [illegible] bij wijlen den heer *Parere* verkoopen een almal genaamd [illegible] oud 21 jaren, zijnde koetsier, aankomende kok en [illegible] alsmede een span [illegible] den en een span schimmels, zijnde koeningangers en goed gedresseerd.

— Op de vendutie van Woensdag 9 dezer, bij wijlen [illegible] *Parere*, zal mede worden verkocht, een slaaf genaamd *Salasa*, zijnde muziekant en kattsier, rijdende met vier paarden.

— Op de vendutie van Donderdag 10 dezer bij *Voute & Guerin*, zal mede een erf ure precies worden verkocht, een erf met een huis van planken en bamboes met [illegible] gedekt, gelegen in [illegible] Kota Malakka, blok B, no. [illegible] 55, 198, bij de verponding no. 4317, alsmede een ledig stuk grond, gelegen Spinnuisgragt, blok B, no. 107, bij de verponding no. 4287.

— *Voute & Guerin*, zullen mede op hunne vendutie van Donderdag 10 dezer verkoopen een goede bendie met engelsche veeren en patent assen.

— *Voute & Guerin*, zullen alsnu zonder reserve op hunne vendutie van Donderdag 10 dezer verkoopen, de reeds vroeger geannonceerde partij thee-lood en de partij diverse soorten van vijlen.

— Op de vendutie van Donderdag den 10den dezer, bij *Voute en Guerin*, zullen mede worden verkocht:

1000 stuks gerookte schapenhouten,

31 vaten gezouten tongen,

pas alhier aangebragt per het engelsch schip *Augustus*, kapt. *Hills*.

— [illegible] Donderdag den 10 dezer, zullen mede [illegible] goede thee, zeer gesch[illegible]

— *Voute & Guerin* [illegible] Donderdag 10 dezer, [illegible] nieuwe maasen en Gouds[illegible] aangebragt.

— *Voute & Guerin*, zullen mede, op hunne vendutie van Donderdag 10 dezer, verkoopen 150 vaten puik meel en 100 kisjes thee.

— De ondergeteekenden zullen mede, op hunne vendutie van Donderdag 10 dezer, om elf uren, verkoopen 4000 picols rijst, waarvan de monsters van heden af, voor een ieder te zien zijn.

VOUTE & GUERIN.

— *Voute & Guerin* zullen mede op hunne vendutie van Donderdag 10 dezer, verkoopen 50 vaatjes spijkers, 100 zakken [illegible] zout en om elf uren precies, eene slavin genaamd *Tahangbey*, oud 53 jaren.

— De ondergeteekenden zullen op Vrijdag aanstaande nog publiek verkoopen eenige pas uit Engeland aangebragte stegnen water-filtreer toestellen, koperen spijkers, Engelsche zadels, stopatrijt papier, penseelen, diverse [illegible], alsmede [illegible]

ROSELIE & CO.

Op Maandag den 14den Julij 1845.

Voor een huis in het kampement te Rijswijk, van paardehoutenbalen, een benden [illegible]

— Op Dinsdag 22 Julij zal er vendutie worden gehouden voor het woonhuis van den heer *Kaiserstraget*, op Passar Senin, van eenige zeer netten en [illegible] meubelen, [illegible] goudene schilderijen in olie-verf, spiegels, eene uitmuntende vleugel-forte, bronzen hang- en muurlampen, waaronder met vele armen, [illegible] goud-, zilver- en pleetwerken, [illegible] de wagen- en benijdenswaardige [illegible] om elf ure [illegible] dag 14 dezer voor een ieder te zien, nadere [illegible] bekomen bij

VOUTE & GUERIN.

— Op Dingsdag 29 dezer zal er vendutie gehouden worden door [illegible] woonhuis op Noordwijk, van den Wijkmeester *Mr. Reijnst*, van eenige zeer netten en bijzonder goed gedresseerden inlandsche benden, [illegible] zeer goede paarden.

— In den loop van deze maand, zal bij publieke vendutie worden verkocht, een huis staande op Passar Baroe, verhuurd voor *f* 30 koper, zijnde hetzelve inmiddels [illegible] de hand te koop.

Verkoop van Goederen.

— Op Donderdag den 7den Augustus aanstaande, zal door den vendumeester dezer stede vendutie worden gehouden krachtens vonnis van den landraad te Samarang, dd. 31 Mei 1845, publiek worden verkocht:

Een stukje land, gelegen buiten en bezuiden deze stad, aan de zuidzijde van de samarangsche rivier, wijk letter K no. 258, en

Een erf, met het daarop staande steenen met pannen gedekte huis, gelegen buiten en bezuiden deze stad, aan de noordzijde van de negotiestraat, wijk letter O no. 1058, beide toebehoorende aan de chinesche vrouw *Tjoa Siehtiong*, vrouw van den chinees *Tjoa Goanliong*.

Een erf, met het daarop staande [illegible] gedekte huis, gelegen [illegible] kampong alhier, aan de oostzijde van de [illegible] Passar Mandoko,

wijk letter N, no. 685, toebehoorende aan den chinees *Oey Gaaliag*.

Indien er iemand mogt zijn die eenig regt, actie of toezegging, op voorschreven perceelen zoude willen pretenderen en zich opponeren tegen gemelde verkooping, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

De deurwaarder, en gezworen expditeur bij den landraad te Samarang.

SAMARANG, *3 Julij 1845.* STRONCK.

— VERKOOPING OP REGTERLIJK GEZAG.

Op Vrijdag den 25sten Julij 1845, zal alhier bij executie op publieke vendutie verkocht worden een bamboes huis en erf, toebehoorende aan den chinees *Oei, Soenhaag*.

PEKALONGAN, *De Klein Jaksa,*
28 Junij 1845. WERO ATMODJO.

— Te bevragen bij *Cristall Marten & Co.* echte constantia wijn in kleine vaten, pas van de Kaap alhier aangebragt, het *Franklijn*, fransche wijn in kisten van 50 flesschen, amerikaansche zalm en makreel in blik, hallibuts fins en gerookte hallibut, marqueting, vijls en bladen, wagentuigen voor vier en twee paarden, bendietuigen en zadelwerk, enz., enz.

— Wegens op handen zijnd vertrek wordt te koop aangeboden: een schoon wel gedresseerd en mak rijpaard, bastérd Arabier, hoog 4 voet en 4 duim; alsmede eene fraaije en goede moderne wagen [vis à vis] met een span wel gedresseerde Kadoesche paarden [valken] en tuigen omgeloet. — Te bevragen bij den majoor *de Roock* te Weltevreden tegen over passer lama.

— *Herment & Blanot* hebben uit Frankrijk ontvangen de volgende artikelen, zwart satijn de laine, supra fijn voor pantalons, zwart gebrocheerd satijn, zwart en gekleurd gros grain, rijk gebrocheerd fluweel en meer andere vesten-stoffen, zwarte satijnen en gebrocheerde halsdoeken, satijnen en andere heeren cebarpes, zwarte zijden hoeden, verniste schoenen en differente soorten heeren laarsjes, zijden en glacés handschoenen.

— Ondergeteekende maakt mits dese aan het geëerd publiek bekend dat zij uit Frankrijk ontvangen heeft: een allerkeurigst factuur mode- artikelen; bestaande in: fraaije zijde, satijnen en gebonden kleeden, fijne wit moiré canezbus, blouses, manchettes, mantilles, mouchoirs, collaires, dentelles, gebordeerde zakdoeken, dames schoenen, enz., zijden en castoren handschoenen voor heeren, [redacted] en speelgoed, benevens eene partij zeldzame parfumerien en toilet behoeften.

JULIA CLUZEL, *Noordwijk.*

— Door fransche schepen [redacted] op water en op azijn, pruimen d'Ente, [redacted] op brandewijn, maraschino, [redacted] en bandoene oppliqueur.

LAUGIER & ESMIOL.

— De ondergetekende heeft in commissie ontvangen, een partij ambonsch meubel-, wortel- en ebbenhout.

BERNARD TEPE.

— Bij den ondergetekende, Java cigaren in verschillende soorten van *f* 12 tot *f* 24 per mille.

BERNARD TEPE.

— Steeds verkrijgbaar bij *Zubaar & Nathaper* gezuiverde klapper-olie tegen *f* 17 gulden zilver per pikol.

— Wissels op [redacted] verkrijgbaar bij

P. en A. LABRA & JONKMAN.

— Te koop of te huur het huis, aan den weg naar Meester Cornelis, thans bewoond door den heer *F. Meijer*, en te bevragen aldaar bij

W. VAN DUMEREN.

— Just received from London per *Cheviot* and to be had of the undersigned: Gehlin's patent Synpiesometers, these instruments are entirely superseding the use of Barometers for tropical navigation.

CRISTALL MARTEN & Co.

Huwelijken.

— Getrouwd:

WILLEM JOHANNES ADRIANUS WINANDUS BOETS,
en
CATHARINA CHARLOTTA CORNELIA RUDOLPH.

BATAVIA, *2 Julij 1845.*

— Getrouwd:

CORNBAAD SPECK,
met
ANNA FREDRIKA LAMMERS.

DJOCJOCARTA, *den 24sten Junij 1845.*

— Getrouwd:

MOSES POLAK,
met
CAROLINA MIXA.

PEKALONGAN, *2 Julij 1845.*

Geboorten.

— Bevallen van eene dochter, *A. C. Libn* geb. *van den Wittenburgh.*

3 Julij 1845.

— Bevallen van eene zoon, *A. W. A. de Dieu Stierling*, geboren *Varkevisser.*

SAMARANG, *30 Junij 1845.*

— Voorspoedig bevallen van eene dochter, de echtgenoot van J. C. O. S. VON SCHMIDT AUF. ALTENSTADT.

POERWOREDJO, (residentie Bagelen) *den 28sten Junij 1845.*

— Bevallen van eene dochter, mevrouw *Storm van 's Gravesande*, geboren *Wittenrood.*

PALEMBANG, *28 April 1845.*

— Op heden 27 Junij 1845, te Ngawie (residentie Madion), is voorspoedig bevallen van een welgeschapen zoontje, de echtgenoot van

J. C. TRESSELL.

Eenige kennisgeving.

— BIRTH. [redacted] Augs. of a son.

3 July.

Sterfgevallen.

— Den 13den Maart jl. is te Amsterdam overleden, de heer *H. Denker Curtius*, directeur van het postkantoor aldaar.

— Heden ontvingen wij de treurige tijding, dat op den 17den Maart jl., te 's Gravenhage, in den ouderdom van 61 jaren, is overleden, onze geliefde vader en behuwdvader, de Weledel Gestrenge Heer *Charles Antoine Joseph Boutmij*, hoofd-lid der algemeene rekenkamer alhier.

BATAVIA, *den 23sten Junij 1845.* G. A. BOUTMIJ.
E. C. C. BOUTMIJ,
T. J. CANTER VISSCHER.

Eenige kennisgeving.

— Heden ontving ik, mijne kinderen en betrekkingen, het diep bedroevend berigt, dat mijne dierbare en hartelijk geliefde oudste dochter *Arnoldina Philippine*, in den nog jeugdigen leeftijd van naauwelijks 16 jaren, op eene reis naar Tegal, in den nabijheid van den 30sten Junij jl. te Banjoemas, aan de gevolgen van een zenuwtoeval, het tijdelijke met het eeuwige leven verwisseld.

J. A. CLIGNETT.

— Heden behaagde het de Voorzienigheid, op het onverwachts tot zich te roepen, mijne teedergeliefde echtgenoot *Johanna Dorothea Kuhr*, in den ouderdom van ruim 48 jaren, na echt echtverbindenis van ruim 13 en een verblijf in deze gewesten van bijna 30 jaren. — Ik betreur in haar het verlies eener teedermindende, zorgende en trouwe gade, die ten allen tijde geheel haar vertrouwen op den Heer stelde, en steeds berustte in Zijne wijze beschikking!

R. J. L. RUSSENDRAGER.

BATAVIA, *den 2den Julij 1845.*

— Heden overleed, aan de gevolgen eener verzwakking, den heer *H. J. Sleufhaas van Bercum*, in den ouderdom van 39 jaren.

BATAVIA, *De Testamentaire Executeur,*
5 Julij 1845. VAN DER DOES.

— Na eene kortstondige ziekte van 10 dagen, overleed heden tot mijne droefheid, mijn eenigst overgebleven kind *Johannes Julius Anthonitz*, in den jeugdigen ouderdom van 19 jaren.

BATAVIA, WED. ANTHONITZ.
6 July 1845.

Nagelaten Boedels.

— Alle degenen, welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn, aan de boedels van wijlen den ab intestato overleden *Johan Hendrik Huijten* en *Joseph Nicolaas Wijnman*, eerstgenoemde particulier, laatstgenoemde klerk bij den ontvanger van 's lands algemeene kas alhier, worden verzocht aangifte of betaling te doen binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden, aan

De agenten der Samar. wees- en boedelk. te Soerabaija,
SOERABAIJA, J. SMISSAERT.
den 25sten Junij 1845. J. C. DUNKI.

— Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den chinees *Tan Tjinsian*; worden verzocht, daarvan aangifte, of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden na dato dezes.

De Agenten der Samarangsche Weesk. te Kadipe.
MAGELANG, H. R. VAN CASAND.
den 30sten Junij 1845. W. A. CLAASZ.

— Alle degenen, die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer *H. J. Sleufhaas van Bercum*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden, aan

BATAVIA, *Den Testamentairen Executeur,*
8 Julij 1845. VAN DER DOES.

(*Zie verder het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 9 Julij 1845. No. 55.

— Debiteuren en crediteuren van den op den 11den April jl. in het Hospitaal te Weltevreden overleden conducteur der 1ste klasse *Willem Torreman*, worden verzocht binnen drie weken aangifte of betaling te doen aan

De Testamentaire Executrice,
E. C. TORREMAN.
geb. *Suijker*.

BATAVIA,
4 Julij 1845.

Verschillende Bekendmakingen.

— MUIS-KOLLECTE *ten behoeve van de diakonie-armen der hervormde gemeente te* Batavia, *over het derde kwartaal dezes jaars.*

Op Maandag den 14den Julij 1845, om de west, buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende het Molenvliet, de Prinsen-laan, Rijswijk en Noordwijk, de heer *J. W. Mantiep*.

Op Dingsdag den 15den Julij 1845, om de west, buitende stad tweede gedeelte, bevattende het Koningsplein, naar Tana-Abang, de heer *D. d'Arnaud van Boechholtz*.

Op Woensdag den 16den Julij 1845, om de west, binnen de stad, derde gedeelte, bevattende al de grachten en straten der stad, benoorden de Groote Rivier, de heer *A. Hoedjacobs*.

Op Donderdag den 17den Julij 1845, om de oost, binnen de stad, vierde gedeelte, bevattende als boven, beoosten de Groote Rivier, de heer *J. Vlijmen*.

Op Vrijdag den 18den Julij 1845, om de oost, buiten de stad, vijfde gedeelte, bevattende Jacatra, Goenoeng-Saharie en Weltevreden, de heer *J. J. Lefeber*.

Op Zaturdag den 19den Julij 1845, om de oost buiten de stad, zesde gedeelte, bevattende van de Sipaijersbrug af, Kramat, den weg naar Meester-Cornelis en Parapattan, de heer *N. Lange*.

Het Kollegie van diakenen der hervormde gemeente te Batavia.
N. LANGE, *præses*.
Mr. I. A. A. LEEMANS, *scriba*.

BATAVIA,
8 Julij 1845.

— SOCIETEIT CONCORDIA.

Soirée musicale op Zaturdag den 12den Julij 1845, des avonds ten acht uren.

De Secretaris,
JALINK.

— Onder verband van vastigheid en borgen, worden gelden in hypotheek gevraagd tegen 2 1/2 percent 's maands, en tegen 3 1/4 percent renten 's maands; adres ter lands drukkerij.

— *W. Johannes*, in generale gemagtigde van *M. Horwath*, weduwe van heden af *P. Specht*.

— De heer *P. J. A. Kervel* is van heden af deelgenoot in de handelszaken van *F. Melchers*, die onder de firma van *F. Melchers & Co.* zullen gecontinueerd worden.

BATAVIA, *1 Julij 1845.*

— De firma *A. Riggs & Botzen* op heden met wederzijdsch goedvinden ontbonden zijnde, worden alle debiteuren verzocht hun debet te willen voldoen, aan den eersten onderteekenaar die met de liquidatie belast is.

SAMARANG,
ultimo Junij 1845.
A. RIGGS,
J. H. BOTZEN.

— *B. Cannies*, heeft alhier een huis van negotie opgerigt.

BATAVIA, *1 Julij 1845.*

— Te huur, een huis op Parapattan, met primo Augustus 1845 te aanvaarden, thans bewoond door den heer *Blasius*, te bevragen bij

J. SCOTT.

Vertrekkende Schepen.

— Passage naar Amsterdam, met het voor passagiers bijzonder goed ingerigt nederlandsch schip *Maria Jacoba Cornelia*, kapitein *D. Boes Lutjens*, om tegen 20 dezer van hier te vertrekken. Adres bij den gezagvoerder aan wal bij de agenten

R. R. TOE LAER & JONKMAN.

BATAVIA, *4 Julij 1845.*

— Passage naar Nederland, met het Nederlandsch schip *De Ruyter*, geëxerd door kapitein *S. van Delden Az.*, voorzien van meer goede inrigtingen voor passagiers; zullende tegen het einde van Julij van hier vertrekken, adres

B. KOPERSMIT & CO.

Vertrokkende Personen.

— *J. A. Muller* vertrekt naar Nederland; deszelfs gevolmagtigden zijn *J. G. Timmerman* en *G. A. Muller*.

— *D. C. M. Bouwmeester*, vertrekt naar Nederland.

— *Jap Tjoen* vertrekt naar China; deszelfs gevolmagtigden zijn *Jap Haauw*, *Jap Jinghie*, *Hwo Pong*.

Scheepsberigten.

STRAAT SUNDA.

Doorgezeild.

Junij 29 — Spaans. schip *Colon*, T. A. Lopez, van Cadix den 22sten februarij, naar Manilla, met 113 passagiers. — Amer. schip *Monsalve*, Melbaxy, van New-York den 9den april, naar Canton.

Julij 1 — Frans. schip *Orient*, R. Cazalis, van Bordeaux den 23sten maart, naar Singapoer, met 13 passagiers. — Eng. schip *Avoca*, W. Howey, van Newport Wales den 5den dito, naar dito. — Amer. schip *Resolute*, J. Land, van China den 5den mei, naar New-York. — Eng. schip *Bellerophon*, Christopher, van New-York den [illegible] naar Singapoer — dito dito *Willem Jantje*, J. Brown, [illegible] naar dito — Amer. schip *Lima*, [illegible]

Julij 1 — Ned. bark *Salim* [illegible] marang den 28sten junij. — dito dito *De Vrijheid* [illegible] nung, van Soerabaija den 15den dito, met Z. M. troepen [illegible] de heeren W. M. Dobbelaar, H. W. L. J. Ritter, J. E. Boon, H. Ehrencron, en van Boekolm Maas.

Julij 3 — Ned. bark *Talsum*, Jo Pece, van Soerabaija den 29sten junij, passagiers, de heeren H. D. Retes, en [illegible] A. Siegel.

Julij 4 — Zr. Ms. stoomschip *Hekla*, luit. ter zee 1e klasse J. H. Sterk, van Soerabaija den 1sten julij [illegible]

Julij 5 — Ned. bark *Hoog Gouw*, Oeij Haplong, van Oheribon den 2den julij, met Z. M. troepen, passagiers, de 1e luit der artillerie E. W. Kuijper, en familie. — dito dito *Maria*, E. W. Belgian, van Bordeaux den 17den maart. — Eng. bark [illegible] van Liverpool den 25sten februarij.

Julij 6 — Ned. bark *Annoer*, Sech Abdo Bakar Baredoan, van Samarang den 2den julij. — dito schip *Pahlawan Rachman*, Sech Ober Bin Abdul Rachman Drahiem, van Pontianak den 21sten mei, passagier, de heer P. M. Quesel. — dito schoener *Harriet*, J. C. Ross, van Cocos Eilanden den 14den junij.

Julij 7 — Ned. schoener *Amor*, Sech Achmat Bin Abee Bakar Angie, van Cheribon den 4den julij. — dito bark *Agatha*, Said Oemar Bin Hoesien, [illegible] Soerabaija den 2den julij.

Vertrokken.

Julij 5 — Ned. bark *Pieter* [illegible], passagiers de [illegible] Cosmus; overboord [illegible] tein Hoffman, 40 last, [illegible] officier Gerritsen en [illegible] de heer [illegible] Schipbreuk [illegible] Nigel geladen met [illegible] den Burgh, 28 zeelui, en 23 gerepatrieerde militairen. — dito dito *Selim*, Said Oesin Bin Alie, bagagie, naar Banka. — dito bark *Paulus*, Tan Pik Giok, naar Pekalongan, passagier, de heer A. M. de [illegible] — dito schoener *Hongan* thans benaamd *Cheribon*, Sech Oemar Bafadil, naar Pelembang. — dito brik *Minerva*, C. Curtis, naar Samarang. — dito stoomschip *Koningin der Nederlanden*, Rochmod, naar dito, passagiers, de heeren [illegible] van Hoogendorp, P. F. [illegible] en W. S. N. van Boekolm Maas.

Julij 6 — Ned. brik *Lugie*, [illegible] naar dito brik *Lachmadie*, Sech Sahal Bin Abood Sahat, naar Pekalongan.

Julij 7 — Ned. bark *Marie*, [illegible] passagiers, de heeren J. Abernetti, P. IJ. Jobs, mevr. B. E. Jobs geb. van Gogh en 2 kinderen, benevens 2 gepasporteerde militairen. — dito dito *Atjie Tongchiman*, Sech [illegible] naar Singapoer.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. corvet *Triton*, fregat *Ceres*, stoomschip *Krome*, Hekla, brik *Arend*; Gouv. schoeners *Amsterdamsche*; Ned. schepen *Atlas*, Rigman, *Mercurij*, Fatsenfactorij *Nachtwacht*, *Johanna Wilhelmina*, *Maria Jacoba Cornelia*, *Vlissingen*, *Oriental*, *Dordrechtsche Hoeveder*, *Sophia Catherina*, *Hong Goan*, *De Vrouw Jacoba*, *Talsum*, *Annoer*, *Maria*, *Raulah*; schoener *Vliegende Visch*, *Zwaluw*, *Slamat*, *Harriet*, *Almaas*. — Eng. schip *Mogul*; barken *Ranger*, *Chilean*, *Augustus*. — Deens schip *Jeune Sophie*. — Hamb. schip *Pieloe*. — Balin. brik *Fickder Ragman*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Junij 30 — Ned. schip *Cultivateur*, [illegible] Gana, van Amanapoera den 6sten julij.

Julij 2 — Zr. Ms. stoomschip *Hekla*, luit. ter zee 1e klasse J. H. Sterk, van Soerabaija den 1sten julij, met Z. M. troepen.

Julij 3 — Ned. bark *Samarang*, Sech Abee Bakar Bin Dien Alaijdroos, van Pekalongan den 1sten julij.

Julij 4 — Hamb. schip *Elisabeth*, J. H. Jansen, van Macao den 14den mei.

Vertrokken.

Junij 27 — Ned. bark *Rouwer Jacobs*, [illegible] naar Batavia en China. — dito brik *Tartar*, W. C. Leisk, passagier, de heer J. Tolson. — dito bark *Hoop*, S. van der Zwaan, naar dito.

Junij 28 — Ned. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, [illegible] met Z. M. troepen, passagiers, de heeren [illegible] en familie, J. F. Fregae, L. Platon, T. L. Muller, en mevrouw G. Kuijt. — dito bark *Salem*, Said Oesin Bin Safaria, naar Banka en Batavia. — dito schoener *Bintjoet*, Tjoa Tjoen Hing, naar Tegal, Cheribon en Muntok.

Julij 2 — Ned. [illegible] *Rachel Dina*, Sech Abdul [illegible] Grissee, Soerabaija en Buitenzorg. — dito bark [illegible]

Sejeh Bin Aboe Bakar Segaf, naar Grissee, Soerabaija en Sumanap, dito dito *Saijan Maskoor*, Sech Said Bin Joesoop Ganam, naar Grissee en Banjermassing.

Julij 2 — Ned. bark *Alageer*, Sech Aboe Bakar Bawadan, naar Batavia en [illegible] J. H. Stork, naar Batavia.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. roei-kanonneer boot No. 14; [illegible] Amana Tulbarie; barken Bandar Alie, Tek Goan, Bintang Arang, Slamat, Thae Liang, Kiem Hien, Tahatool Mobarak, Joedil Hair, [illegible] Antis, Dolphijn, Ingrian, Hapking, Fannij, Srie Lampong, Thai Lai. — Portug. bark Trancisco. — Hamb. schip Elisabeth. — Balin. bark Wishnu. — Chin. wanking Kiem Hap Goan.

SOERABAIJA

Aangekomen.

Junij 26 — Ned. bark *Margaretha Ida*, D. H. Cramer, van Batavia den 12den junij.

Junij 27 — Ned. bark *Camba Torida*, Said Abdulla Habessij, van Sumanap den 24sten junij. — dito dito *Kasselkeem*, F. C. Claus, van Banjermassing den [illegible] passagiers, de Resident van Banjermassing Onderafd. [illegible] *Mathilda Cornelia*, S. Lammerth, van Batavia [illegible] passagier, den heer W. A. van Campen.

Junij 28 — Ned. bark [illegible] Dammas, van Banjermassing den [illegible] schoener *Said Dolla*, Said Qesin Habessij, van Grissee den 21sten junij, met Z. M. goederen, passagier, den heer [illegible] — dito dito *Balheer*, Hadjie Abdul Ragman, van Samarang den 26sten junij, met Z. M. goederen, — dito brik *Djawaring*, Qesing van Balie den 21sten dito.

Julij 1 — Ned. schoener *Catharina*, Hadjie Osman, van Bima den 25sten junij. — dito brik *Vrijheid*, [illegible] Batavia den [illegible] dito, passagier, den heer J. Poisson. — dito schoener *Tijsing Rembang*, Liem Soetjie, van Samarang den [illegible] dito. — dito dito *Bee*, Tjang Kongsoe, van Makasser den 25sten dito. — dito dito *Almaas*, Intje Djenal, van Banjermassing den 26sten dito.

Julij 2 — Balin. bark *Kalie*, H. Petersens, van Samarang den [illegible] Ned. bark *Dirk B. van der Zwan*, van Batavia den 29sten junij.

Vertrokken.

Junij 28 — Ned. schoener *Charlotte Dina*, naar Grissee, dito dito *Zeerob*, Said Omer Kasbie, naar Grissee en Batavia. — dito dito *Diderika*, J. C. P. Claurmann, naar Batavia. — Ned. bark *Tabaan*, [illegible] Samarang naar Batavia, [illegible] Ned. bark *Hoop*, Dirk Boer, Bali, dito dito *Koerier*, F. G. Rientz, over Probolingo naar Amsterdam, passagiers, [illegible] *Gemba Torida*, Said Abdulla Habessij, naar Banjermassing. — Ned. schoener *Said Dolla*, Said Qesin Habessij, naar Grissee en Batavia. — dito dito *Balheer*, Hadjie Abdul Ragman, naar Samarang. — Ned. bark *Diderika*, J. C. P. Claurmann, naar Batavia. — Ned. bark *Tabaan*, [illegible] Samarang naar Batavia, [illegible] Ned. bark *Hoop*, Dirk Boer, Bali, dito dito *Koerier*, F. G. Rientz, over Probolingo naar Amsterdam, passagiers, [illegible] Ned. bark *Margaretha Ida*, D. H. Cramer, van Batavia den 12den junij. — Ned. schoener *Charlotte Dina*, naar Grissee, dito dito *Zeerob*, Said Omer Kasbie, naar Grissee en Batavia. — dito dito

(Behoort bij de Javasche Courant van 9 July 1845, No. 55.)

STAAT, der onder het beheer der Weeskamers in Indië gevallene nalatenschappen van officieren, onder officieren en gemeene soldaten, behoorende tot de Landmagt, waarvan de saldo's door de regthebbenden moeten geruclameerd worden bij de Weeskamer te Batavia, over het 1ste halfjaar 1845.

NAAM EN VOORNAAM DER PERSONEN, VAN WELKEN NALATENSCHAP DE SALDO'S GELIQUIDEERD ZIJN.	GEBOORTE-PLAATS.	OUDERDOM	UIT NEDERLAND VERTROKKEN		GRAAD.	OVERLEDEN		GRAAD WAARIN OVERLEDEN.	Zoon, Dochter, Weduwe of Erfgenamen.	NAMEN DER OUDERS.	NAMEN der Erfgenamen en Weduwe.	SALDO.
			VAN HET JAAR	DEN		TE	DEN					
HUBERTUS, (B. F. H. H.)	Venloo	11 Oct. 1795	De Jonge Hendrik	13 Oct. 1834	Apothecar 2de kl.	Weltevreden	28 Nov. 1839	Apothecar 2de kl.		Godefridus en Anna Maria, Mairer,	——	f 731 88
HOOFT, (Jonkheer Gijsbert Karel Antoine)	Leeuwarden	10 April 1819	Oost-Indië Packet	13 Aug. 1841	2de Luitenant	Willem I	7 Julij 1844	1ste Luitenant		Gérard Lodewijk Henri en Gijsbertina Maria Hoofman,	——	600 —

Voor de Ordonnantie,

De Boekhouder,

Bij machtiging.

De Klerk,

J. H. CLIGNETT.

BATAVIA, *den 7den Julij 1845.*

De Regenten en Leden der Weeskamer voornoemd.,

J. H. HOFFELIJR, Jr.

Ter Ordonnantie van denzelve.

De Secretaris,

H. J. VAN DER PLAS.

	Vaalbo	11 Dec. 1793	Fs Jonge Andries	15 Dec. 1834	Apotheker Jr.	Wellevreden
	Loosduinen	10 April 1819	Ost-Indie Packet	15 Aug. 1841	Zee Buitenzorg	Willem I